

mindre Laan, end deres Ejendom svarede til. Naar det i visse Tilfælde har kunnet gaa saadan, at de have faaet mindre Laan, end deres Ejendom svarede til, kommer det jo af, at Bygningerne ofte have været dyrere end paaregnet. Ærede Medlemmer vidé, at dette ofte er Tilfældet ogsaa med Statens Bygninger. Vi faa i Finansudvalget det ene Forslag efter det andet, hvor det hedder, at Bygningerne paa Grund af Materialprisernes og Arbejdsloønnens Stigning ere blevne dyrere end oprindelig paaregnet. Saadan gaar det selvfølgelig ogsaa adskillige af disse Husmænd, og derved er en Del af dem kommen til at faa privat Gæld ved Siden af Statslaanet. Naar Udvalget imidlertid efter at have forhandlet med Ministeren ikke stiller noget Forslag, er det, fordi den højtærede Minister mente, at disse Folk kunde stilles lige med dem, der udvide deres Bygninger, naar det er godtgjort, at Laanene ikke overstige, hvad Bygninger og Indkøb af Jord virkelig have andraget, og Besætningen mindst svarer til en Tiendedel af Ejendommens samlede Laaneværdi. Men jeg antager, at den højtærede Minister vil udtale sig nærmere om dette Spørgsmaal.

Med Hensyn til Tillægslaanene, der ere det svageste Punkt ved det Lovforslag, som nu er til sidste Behandling her, kan jeg ikke andet end udtale, at der i Udvalget har været, saa vidt jeg skønner, et almindeligt Ønske om at kunne byde de tidligere Laantagere de samme gunstige Vilkaar som dem, der fremtidig søge Statslaan, og jeg for mit Vedkommende maa med Beklagelse erkende, at dette ikke fuldt ud er lykkedes. Men naar der hverken nu eller tidligere er stillet noget Ændringsforslag i den Retning ud over, hvad der blev vedtaget ved anden Behandling, kommer det af, at man ikke fra nogen Side har ønsket at lægge dette Lovforslag Hindringer i Vejen. For det kan jo ikke nægtes, at alt i alt maa det siges, at det af Ministeren fremsatte Lovforslag med de vedtagne Ændringer betyder et stort og betydeligt Fremskridt. Forholdet bliver jo herefter det, at Administrationen af denne Lov lægges i Regeringens og den almindelige Valgrets Hænder. Og derved, at man lader Laaneværdien stige fra 5,000 til 7,000 Kr., vil det herefter være muligt

at oprette virkelig selvstændige Husmandsbrug. Ligeledes er der i videre Udstrækning aabnet Adgang til, at de, der ønske det og have Evne og Villie dertil, kunne overtage saadanne Husmandsbrug. Endelig skal jeg ogsaa bemærke, at Staten yderligere stiller et Beløb til Raadighed, større end hidtil, til Fremme af de Formaal, man her søger at naa.

Om det foreliggende Forslag, der yderligere er udformet under velvilligt Samarbejde mellem den højtærede Minister og Udvalget, tror jeg: at kunne sige, at samtlige Udvidelser ere saglige og velbegrundede. Til de ubestridelige Forbedringer, der ere foretagne under Behandlingen i Udvalget, have alle medvirket, og det er mig en Glæde og Tilfredsstillelse at kunne sige, at naar vi her staa ved Enden af Behandlingen af dette Lovforslag og virkelig have opnaaet et betydningsfuldt og godt Resultat, have samtlige Partier eller deres Repræsentanter i Udvalget deres gode Andel deri. Derfor følger jeg mig ogsaa forvisset om, at dette Lovforslag vil finde en velvillig Modtagelse i det andet høje Ting, og ligesom denne Lov forhaabentlig vil blive given med god Villie fra alle Sider, saaledes er det ogsaa min Tro, at den vil blive modtagen med god Villie af Befolkningen i Almindelighed og navnlig af dem, for hvem den særlig er bestemt. Dermed ville ogsaa Betingelserne være til Stede for, at der kan udføres et frugtbart og godt Arbejde, og at Loven kan bidrage til at skabe sunde, naturlige og lykkelige Samfundsforhold.

Med disse faa Ord skal jeg paa Udvalgets Vegne tillade mig at anbefale de stillede Ændringsforslag og Lovforslaget til endelig Vedtagelse i det høje Ting.

H. Rasmussen: Jeg har ikke videre at føje til de Udtalelser, der faldt fra den ærede Ordfører. De Ændringsforslag, der foreligge til Afstemning i Dag, ere jo stillede af hele Udvalget, bortset fra de to smaa af Ministeren stillede Forslag. Jeg er enig med den ærede Ordfører i de af ham fremsatte Udtalelser angaaende Ønskeligheden af, at man kunde være kommen en lille Smule videre med Hensyn til Tillægslaanene; vi have angaaende dette Spørgsmaal fra Forhandlingernes